

**Навчальна програма для сімейної форми навчання
з історія України для 7 класу
Вчитель: Кондратьєва С.В.**

		Тема уроку	Ключові компетентності	Очікувані результати
І семестр				
РОЗДІЛ 1. ВИНИКНЕННЯ ТА СТАНОВЛЕННЯ РУСІ-УКРАЇНИ				
		Велике розселення слов'ян. Розселення літописних слов'янських племен на території сучасної України.	- <i>Компетентність спілкування державною мовою</i> для правильного використання термінологічного апарату, спілкування під час пояснення навчального матеріалу; для розуміння україномовних текстів різних жанрів, вміння переказувати прочитане, висловлювати власну думку в усній та письмовій формі; - <i>Соціальну та громадянську компетентності</i> шляхом формування знань про середньовічну українську державу; про важливість вивчення власної історії; формувати знання про середньовічне українське суспільство та форми організації державної влади; - <i>Математичну</i> компетентність шляхом побудови логічного ланцюжка подій та встановлення хронологічної послідовності; вміння працювати з статистичними даними та звітами; - <i>Інформаційну</i> компетентність для виявлення джерел й авторів інформації; вміння	Знати: – час виникнення Русі; дати договорів між Візантійською імперією та Руссю, повстання деревлян проти князя Ігоря, зовнішніх відносин княгині Ольги, князя Святослава; – території розселення літописних слов'янських племен на теренах сучасної України, напрямки походів руських князів середини IX–X ст. Розуміти: – поняття «Русь» як етнонім, самоназву військово-торгової групи норманів, яка осіла на Середньому Подніпров'ї; поняття «данина», «дружина», «князь», «печеніги», «полюддя», «Русь» («Русь-Україна»), «хозари», «язичництво»; – основні версії походження та вживання назви «Русь» («Русь-Україна»); – передумови утворення держави у слов'ян, які жили на теренах сучасної України; – роль міста Києва у виникненні Русі; – статус літописних князів середини IX–X ст. як очільників дружин русів; – історичний портрет особистості як опис, що включає перелік ключових рис зовнішності і вдачі, характеристику публічної (політичної, господарської, культурної, релігійної та ін.) діяльності особистості, ставлення сучасників і своє ставлення до цієї діяльності та її результатів. Уміти: – розмістити в хронологічній послідовності відомості про виникнення Русі, правління руських князів/княгині середини IX–X ст.;
		Господарство та суспільство слов'ян.		
		Сусіди східних слов'ян. Утворення Русі-України.		
		Заснування міста Київ. Аскольд, Олег. Ігор.		

			порівнювати та аналізувати достовірність джерел.	- показати на карті території розселення літописних слов'янських племен на теренах сучасної України, напрямки походів руських князів/княгині середини IX–X ст.; – схарактеризувати спосіб життя (господарство, побут, організацію суспільства і влади, світосприйняття) слов'ян, які жили на теренах сучасної України; – укласти історичні портрети таких князів/княгині, як Аскольд, Олег, Ігор, Ольга, Святослав
--	--	--	--	---

РОЗДІЛ 2. РУСЬ-УКРАЇНА наприкінці X – у першій половині XI ст

		Внутрішня і зовнішня політика Володимира Великого. Впровадження християнства.	- <i>Компетентність спілкування державною мовою</i> для правильного використання термінологічного апарату, спілкування під час пояснення навчального матеріалу; для розуміння україномовних текстів різних жанрів, вміння переказувати прочитане, висловлювати власну думку в усній та письмовій формі;	Знати: – періоди правління князів Володимира Святославовича (Великого) та Ярослава Володимировича (Мудрого); дати впровадження християнства як державної релігії, розгрому печенігів біля Києва; ймовірні дати зведення Софійського собору, започаткування укладання «Руської правди»;
		Русь-Україна за Ярослава Мудрого. «Руська правда». Суспільний устрій. Влада князя.	- <i>Соціальну та громадянську компетентності</i> шляхом формування знань про середньовічну українську державу; про важливість вивчення власної історії;	– територіальні межі Русі-України наприкінці X – у першій половині XI ст. Розуміти:
		Повсякденне життя. Господарство.	формувати знання про поширення християнства та наслідки християнізації для державно-суспільного життя;	– поняття «берестяна грамота», «бояри», «вотчина», «графіті», «ікона», «книжкові мініатюри», «митрополія», «мозаїка», «собор», «шлюбна дипломатія», «фреска»;
		Міста. Ремесла. Торгівля. Релігійне життя.	- <i>Математичну компетентність</i> шляхом побудови логічного ланцюжка подій та встановлення хронологічної послідовності; вміння	– суспільну роль різних верств населення Русі-України;
		Культура Русі-України наприкінці X в першій половині XI ст		– Русь періодів правлень Володимира Святославовича та Ярослава Володимировича як середньовічну монархію імперського типу;
				– історичне значення впровадження християнства як державної релігії Русі-України, започаткування кодифікації звичаєвого права;
				– місце Русі-України серед європейських держав після прийняття християнства.
				Уміти:

			працювати з статистичними даними та звітами; - <i>Інформаційну</i> компетентність для виявлення джерела й авторів інформації; вміння порівнювати та аналізувати достовірність джерел; -<i>Загальнокультурну компетентність</i> для формування знань про середньовічне життя у селі та місті, роль язичництва та християнства у формуванні суспільства та побуту.	– розташувати в хронологічній послідовності відомості про правління князів Володимира Святославовича (Великого) та Ярослава Володимировича (Мудрого), хрещення Русі та розбудову Київської митрополії, боротьбу русів із печенігами, започаткування кодифікації руського звичаєвого права; – показати на карті території підлеглі Русі-Україні напр. X – у першій половині XI ст.; – схарактеризувати соціальне та господарське життя Русі-України наприкінці X – у першій половині XI ст., правове становище різних верств, діяльність Володимира Святославовича та Ярослава Володимировича, зіставити (за напрямками) і порівняти з діяльністю перших руських князів/княгині; – визначити причини та наслідки впровадження християнства як державної релігії Русі-України; – розпізнавати і характеризувати пам'ятки культури Русі-України першої половини XI ст.
--	--	--	---	---

II семестр

РОЗДІЛ 3. РУСЬ-УКРАЇНА у другій половині XI – першій половині XIII ст

	Політична роздробленість Русі-України. Русь-Україна за правління Ярославичів. Практична робота: внести в синхронізовану хронологічну таблицю відомості про Любецький з'їзд князів, правління спадкоємців Ярослава Мудрого	- <i>Компетентність спілкування державною мовою</i> для правильного використання термінологічного апарату, спілкування під час пояснення навчального матеріалу; для розуміння україномовних текстів різних жанрів, вміння переказувати прочитане, висловлювати власну думку в усній та письмовій формі; - <i>Соціальну та громадянську компетентності</i> шляхом формування знань про середньовічну українську державу; про важливість	Знати: – дати Вишгородського, Любецького з'їздів князів, періоди правління Володимира Всеволодовича (Мономаха), Мстислава Володимировича (Великого), дату першої писемної згадки назви «Україна» та версії її значення; – територіальні межі Київського, Переяславського, Чернігівського, князівств у другій половині XI – першій половині XIII ст., а також половецьких земель. Розуміти: – передумови, причини, сутність поліцентричності Русі-України; – правління наступників Ярослава Володимировича (Мудрого) як процес усамостійнення адміністративно-територіальних утворень
	Правління Володимира Мономаха і Мстислава Володимировича. Практична робота: внести в синхронізовану хронологічну таблицю відомості про правління Володимира Мономаха і Мстислава Володимировича. На карті позначити походи Володимира Мономаха про половців та територіальні зміни Київської Русі		

		Київське, Переяславське та Чернігівське князівства в середині XII – першій половині XIII ст. Політичне і соціально-економічне життя (оглядово).	вивчення власної історії; формувати знання про політичну та феодальну роздробленість;	(«земель»), де загосподарювали представники Мономаховичів, Ольговичів, Ростиславовичів та ін.; – існування відмінностей між елітарною (княжодружинною) культурою Русі, яка тяжіла до цілісності, та народною культурою, яка була просякнута племінними відмінностями.
		Галицьке та Волинське князівства в XII ст.	- <i>Математичну</i> компетентність шляхом побудови логічного ланцюжка подій та встановлення хронологічної послідовності; вміння працювати з статистичними даними та звітами;	Уміти: – розташувати в хронологічній послідовності основні відомості про події Київського, Чернігівського, Переяславського князівств у другій половині XI – першій половині XIII ст.; – показати на карті зміни територіальних меж Київського, Переяславського, Чернігівського, князівств у другій половині XI – першій половині XIII ст.;
		Культура Русі-України в другій половині XI – першій половині XIII ст.	- <i>Інформаційну</i> компетентність для виявлення джерела й авторів інформації; вміння порівнювати та аналізувати достовірність джерел;	– схарактеризувати розвиток соціальних відносин, господарства та культури Русі-України у другій половині XI – першій половині XIII ст.; – розпізнавати та характеризувати пам'ятки культури Русі-України другої половини XI – першої половини XIII ст.;
			- <i>Загальнокультурну компетентність</i> для розуміння середньовічного українського мистецтва; порівняння мистецьких пам'яток різних регіонів; розуміння впливу християнства та феодальної роздробленості на розвиток культури та мистецтва.	– схарактеризувати діяльність та укласти історичні портрети таких князів, як Володимир Всеволодович (Мономах), Мстислав Володимирович (Великий), Володимир Глібович, Ігор Святославович (новгород-сіверський).

Розділ 4. ВОЛИНСЬКО-ГАЛИЦЬКЕ КНЯЗІВСТВО («ДЕРЖАВА РОМАНОВИЧІВ»)

		Утворення Волинсько-Галицького князівства («держави Романовичів»).	- <i>Компетентність спілкування державною мовою</i> для правильного використання термінологічного апарату, спілкування під час пояснення навчального матеріалу; для розуміння україномовних текстів різних жанрів, вміння переказувати прочитане, висловлювати власну думку в усній та письмовій формі;	Знати: – час утворення Галицько-Волинського князівства («держави Романовичів»), монгольської навали на Русь-Україну, утвердження королівства Руського; дати битви обох річок Калка, коронування Данила Романовича; – умовні територіальні межі Галицького й Волинського князівства («держави Романовичів»), королівства Руського та сусідніх держав, напрямки походів монголів на Русь-Україну.
		Походи монголів на Русь. Особливості підпорядкування Волинсько-Галицького князівства («держави Романовичів») та інших князівств Русі-України Монгольській імперії (Золотій Орді).		Розуміти:

		Коронування Данила Романовича. Зовнішня і внутрішня політика.	- <i>Соціальну та громадянську компетентності</i> шляхом формування знань про середньовічну українську державу; про важливість вивчення власної історії; формувати знання про європейську політику галицько-волинських правителів; формування знань про загарбницьку політику монгол та появу татарських народностей в Криму;	– поняття «баскак», «королівство», «хан», «ярлик»; – особливості підпорядкування окремих руських князівств Монгольській імперії (Золотій Орді); – передумови посилення культурних впливів країн Центральної Європи на терени Галицько-Волинського князівства («держави Романовичів»), королівства Руського; – особливості політичного устрою, господарського розвитку і культури русько-українського суспільства як визначальних умов збереження його самобутності під час монгольського завоювання.
		Волинсько-Галицька держава за наступників короля Данила.		
		Релігійне життя. Культура Волинсько-Галицької держави («держави Романовичів»).		
			- <i>Математичну</i> компетентність шляхом побудови логічного ланцюжка подій та встановлення хронологічної послідовності; вміння працювати з статистичними даними та звітами; - <i>Інформаційну</i> компетентність для виявлення джерела й авторів інформації; вміння порівнювати та аналізувати достовірність джерел; - <i>Загальнокультурну компетентність</i> для розуміння середньовічного українського мистецтва; порівняння мистецьких пам'яток різних регіонів; розуміння впливу феодальної роздробленості та Європи на розвиток культури та мистецтва.	Уміти: – розташувати в хронологічній послідовності відомості про Волинське і Галицьке князівства, їх об'єднання під владою Романа Мстиславовича; походи монголів на Русь-Україну, події у королівстві Руському; – показати на карті територіальні межі Галицького й Волинського князівства («держави Романовичів»), королівства Руського та сусідніх держав, напрямки монгольських походів на Русь-Україну в 1239–1242 рр.; – схарактеризувати внутрішню та зовнішню діяльність князя/короля Данила; – встановити історичне значення коронування Данила Романовича, причини припинення існування королівства Руського; – розпізнавати та характеризувати пам'ятки культури Галицько-Волинського князівства («держави Романовичів»), королівства Руського; – схарактеризувати діяльність правителів Галицького й Волинського князівств («держави Романовичів»), королівства Руського, таких як Ярослав Осмомисл, Роман Мстиславович, Лев I Данилович, Юрій I Львович.

РОЗДІЛ 5. РУСЬКІ ЗЕМЛІ У СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИХ ДЕРЖАВНИХ ПРОЄКТАХ XIV-XV СТ. КРИМСЬКЕ ХАНСТВО

1.		Українські землі у складі Великого князівства Литовського.	- <i>Компетентність спілкування державною мовою</i> для правильного використання термінологічного апарату, спілкування під час пояснення навчального матеріалу; для розуміння україномовних текстів різних жанрів, вміння переказувати прочитане, висловлювати власну думку в усній та письмовій формі; - <i>Соціальну та громадянську компетентності</i> шляхом формування знань про середньовічну українську державу; про важливість вивчення власної історії; формувати знання про міжнародну діяльність української держави в Середньовіччі; - <i>Математичну</i> компетентність шляхом побудови логічного ланцюжка подій та встановлення хронологічної послідовності; вміння працювати з статистичними даними та звітами; - <i>Інформаційну</i> компетентність для виявлення джерела й авторів інформації; вміння порівнювати та аналізувати достовірність джерел; - <i>Загальнокультурну</i> компетентність для розуміння середньовічного українського мистецтва; порівняння мистецьких пам'яток різних	Знати: – час входження руських земель до складу різних держав, утворення Кримського ханства і його підпорядкування Османській імперії; дати битви біля річки Сині Води, Кревської, Городельської уній, Луцького з'їзду князів; – території русько-українських земель у складі різних держав; – соціальний склад населення русько-українських земель. Розуміти: – поняття «еліта», «магдебурзьке право», «магнат», «персональна унія», «самоврядування», «султан», «унія», «шляхта»; – інкорпорацію (включення) руських земель до складу сусідніх держав як династичне успадкування та/або територіальні здобутки; – особливості: 1) державних устроїв Великого князівства Литовського, Руського і Жемайтійського, Польського королівства; 2) становища руських земель у складі різних держав; – процес формування уявлень про окремішність русько-української спільноти; – специфіку станової держави та роль у ній шляхти; – вплив європейських країн на культуру населення русько-українських земель; – передумови утворення незалежного Кримського ханства і встановлення над ним протекторату Османської імперії. Уміти: – розташувати в хронологічній послідовності відомості про входження руських земель до складу сусідніх держав, утворення Кримського ханства і його підпорядкування Османській імперії; – показати на карті русько-українські землі у складі сусідніх держав; територію Кримського ханства; місця подій, що визначали процес інкорпорації князівств південно-західної Русі в XIV – XV ст. до складу сусідніх держав;
2.		Українські землі у складі Угорщини, Молдови (Русо-Валахії), Османської імперії.		
3.				
4.		Держава Феодоро в Криму. Утворення Кримського ханства. Суспільний устрій та культура ханства.		
5.		Господарство. Ремесла і торгівля. Міста, магдебурзьке право.		
6.		Суспільне і церковне життя на теренах України в XIV–XV ст.		
7.		Розвиток української культури в XIV–XV ст.		
8.				

			регіонів; розуміння впливу Візантії та Європи на розвиток культури та мистецтва.	– визначати впливи Кревської та Городельської уній на формування української політичної еліти у Великому князівстві Литовському, Руському і Жемайтійському, Польському королівстві; особливості господарського і культурного розвитку, зокрема розвитку міст із магдебурзьким правом; організації влади та суспільних відносин в руських землях, що входили до складу Великого князівства Литовського, Руського і Жемайтійського, Польського королівства; – схарактеризувати політичний устрій, господарство та культуру Кримського ханства, повсякденне життя його населення (знаті й простолюдинів, кочовиків і осілого люду); – розпізнавати та характеризувати пам'ятки культури русько-українського та кримсько-татарського народів XIV – XV ст.; – укласти історичні портрети князів Ольгерда, Вітовта, Свидригайла, Костянтина Івановича Острозького, розповісти про наукову діяльність Юрія Котермака (Дрогобича).
--	--	--	---	--